

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZÍNHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 12 korona.
 Fel évre . . . . . 6 „
 Negyed évre . . . . . 3 „
 Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1.c földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

Elismert legszebb uridivat ujdonságok
 Ita és borsalino kalapok

FRANK TESTVÉREKNÉL

DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.
 Telefonszám 7-49.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

GOLDMARK budapesti kalapgyáros debreczeni szalonja **MAROSSY GIZELLA** vezetése alatt **SZENT ANNA-UTCA 3. SZ.** alatt a tavaszi szezonra dusan berendezve párisi és beosi eredeti modellekkel. — Kizárólagos raktára a legfrissebb divat-ujdonságoknak.

FIGYELEM!

LANTOS CSIPKEÁRUHÁZÁBAN SAS-U. 4.

Tiszta selyem harisnya minden színben párja . . . 3 korona 50 fillér.

Pliszérozás, papi palástok, estélyekre, tango divat pliszék, blusok, slafrogok, legújabb divat szerint olcsón készülnek

IKLÓDYNÉ

pliszérozó intézetében, Széchenyi-utca 26. szám.

HALMÁGYI SÁMUEL

női divat nagyáruháza **DEBRECEN, PIAC-U. 32.**

Alapított 1893. évben. 000 Telefonszám 632.

Értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, miszerint tavaszi ujdonságai: felöltők, kosztümök, bluzok és aljakban már megérkeztek. 0000 Ugyszintén

Óriási választék francia ruhák és pongyolákban. 0000 Costümök mérték utáni vállalata.

Szolid olcsó árak. 000 Előzékeny kiszolgálás.

BORBÉLY LILI
 a debreczeni színház primadonnája.

Elegáns női felöltők ~
Sikkes színházi blouzok
Kosztümök és Pongyolák

KOMLÓS GÉZA

áruházában (az új megyeháza mellett)

Debreczen, Piac-u. 52.

MOSKOVITS JÓZSEF

uri szabó divatterme ————— VÁROSI ÚJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai baraktól az új üzlethelyiségem a Piac-utcai VÁROSI ÚJ BÉRHÁZBA (bútorláda 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó. —————

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VALASZTEKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszer-tárában

Piacz-utca 26. sz. előtti baraktól áthelyezett Piac-
és Csapó-utca sarkán lévő volt Kalnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben. + + + +

Gyógyárúk, vegyze-
rek, gummiarúk, köt-
szerek, gazdasági és
állatgyógyászati cik-
kek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
➤ különlegességek. ◀

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

TÖRLEY

TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZELÉSZETI MŰ-
LABORÁTORIUMA A „RIGYÓHOZ”

A bel- és kül-
földi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszervi
gyógyszerek, köt-
szerek, szépítő-
szerek — legne-
gyöbbs raktára
Debreczen és vi-
... dékére. ...

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

ALFÖLDI TAKAREKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdeklőzőségeket a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltószámitolás, törlesztéses és jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdéi megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruaktár,
Safe-deposit (magánletét pénztár).
Affiliált intézetei: Kábeli takarékpénztár r.-t., Náudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

Olcsó alkalmi vásár.

Az összes raktáron lévő férfi-, fiu- és

GYERMEK-RUHÁK
: mérsékelt árakban:
+ + adatnak el. + +

Balázs Jenő

a Községi Tisztviselők Or-
szágos Egyesületének szer-
ződéses szállítójánál + + + + +

DEBRECZEN,
PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT.
Magyar telefon 6—28. szám.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

A debreceni színház jövője.

Előre hangoztattuk már akkor, mikor Mezei Béla, a debreceni színház jelenlegi igazgatója, — hangsúlyozzuk, hogy önszántából, — lemondott a debreceni színházról, hogy mi előttünk mellékes a szinigazgatóválasztás u. n. személyi kérdése.

Mi a magunk részéről csupán *elvi* kijelentéseket tettünk. Rávilágítottunk arra az utra, amelyen haladnia kell a debreceni színház jövőendő igazgatójának, s ha nem is örömmel, de kétségtelenül igazoltuk, hogy immáron ez ügyben illetékes faktorok is belátták, hogy a debreceni színházat első sorban is *üzletnek* tekinteni nemcsak kulturális szempontból nem lehet, de üzleti szempontból sem lehet.

A debreceni színháznak pénztári, tehát anyagi sikere is csak akkor lehet, ha mint kulturintézmény vezetettik a legigazabb irodalmi s színpadművészeti szempontok szigorú betartásával. Szórakozó helyeknek ott vannak a mozikk, orfcomok. Ugy prózában, mint zenében csak a hamisíthatlan komoly művészet toborozhat a mi színházunknak fentartó közönséget, mint *szórakozó hely* többé nem versenyezhetik az olcsó helyáru mozikkal. Először Molnár Ferenc állapította meg ezt a művészi igazságot s ma már annak helytállóságát mindenkinek be kell vallania, aki helyesen, egészséges logikával gondolkozik, anélkül, hogy különösebb rajongója lenne a kulturális haladásnak.

Nem az átlag közönség izlése után kell futniok a szinigazgatóknak, hanem épen nevelnie kell a közönséget. Nevelnie kell olyan methodusok mellett, mint tették ezt a magyar vidéki színházak a múltban, nem versenyezve cirkusszal, kaspédi-társaságokkal, „hecc“-ekkel stb. Pedig az értelmetlenebb közönség izlése az efajta mulatságok felé hajlott.

Debreczen színházlátogató törzsközönségének meg van a műizlése. A fiatalabb nemzedéket hozzá kell nevelni ehhez a tisztultabb izléshez drámában, zenében egyaránt. Mert csak így lesz a színháznak közönsége, ugyanaz, amelynek lelkiismeretét a mozgósínház csak ritkán elégítheti ki.

*

A debreceni színházi faktorok ifjú Ábrányi Emilben találták meg azt a szinigazgatót, aki hivatva van igazi művészi programot nyújtó ajánlatával élére állani a debreceni színház jövőendő vezetésének.

Sokan tulságosan ideálisnak találták ezt a *munka*-programot. Mi nem. Nincs abban a művészi munkatervben semmi kivihetetlen. Előre lázitanak az operaelőadások ellen. Abban a városban, ahol az apák-anyák *nyolcvan*-száz cperaelőadást hallgattak végig, nem lehet az előadók műizléséhez méltó a jelenlegi nemzedék sem. Hiszen a Magyar zenekar ma is 8—10 operát tart fenn a műsorán s itt a magyarság főfészkeben még ma se mulasztja el a közönség, hogy a füstös levégőjü kávéháztermekben ne tapsoljon Gounod, Verdi, Puccini szellemének. És csakis annak.

Shakespeare, Katona, Schiller még ma is jobban tudnak zsúfolt házat teremteni, mint holmi piros-szinlapos szerzők. És sohasem az a panasz, hogy mért adnak operát és klasszikus diámát, csupán az, hogy miért adják rosszul.

Zilahy a Pillangó kisasszony opera 10 előadásával ért el olyan bevételt, mint Mezei Béla a *Gyerünk csak* látványossággal. Tessék megnézni a színházi pénztári könyveket s be fogják látni, hogy igazunk van.

*

Mezei Béla, akit mi jóra való, becsületese embernek tartunk, — lemondott. A színházpályázat meddő maradt. Ellenben akadt egy ideális lelkü, de anyagilag is biztos fundamentumokon álló művészember, aki — talán éveken keresztül haszon nélkül, — vállalkozott a debreceni színház renezenszának megteremtésére.

Ennél nagyobb szerencséje csak a Beöthy ajánlata megtételekor volt Debreczen színészetének. Akkor elszalasztottuk az alkalmat. De nagyon is szívesen és nagyon is hamar ragadjuk üstökön most a szerencsét.

Spectator.

KRÓNKA.

A hasított szoknya.

A hasított szoknyáról van szó... Ez a szoknya elérte a dicsőség legmagasabb fokát, valóságos hőse, Napoleonja lett a szoknyáknak. Nem is olyan régen, még csak a párisi divatlapok rajzai közt húzódt meg nagy szerényen. De mihamar testet öltött és sok millió hölgyet hódított meg, míg most hódító útjában óriási zajjal és kolompálással nagyon tudós és nagyon magasrangú, de többnyire nagyon öreg urak meg akarják akadályozni.

Ezek a rém komoly bácsik, mint valami nagy veszély idején szokás, ugyancsak félreverik a harangokat s rettenetes harcot hirdetnek nevezett szoknya ellen... az esztétika és erkölcs nevében. S ez a harc csak a hasított szoknyának használ. Ilyen reklámot még egy szoknya sem kapott. Belekerült a püspökök pástorleveleiben, uralkodók és hadtestparancsnokok rendeleteibe, amcleyk szerint a templomokból, az udvari és tiszti báltermekből szigoruan ki van tiltva, ha mindjárt még oly igéző hölgy alakján akarja is ezekre a helyekre beurranni.

Paragrafus is készült már e szoknya ellen. A szigoruan erkölcsös (?) Amerikában látott napvilágot a kacagtató törvény, hogy aki az utcán, vagy lakásán kívül bárhol olyan szoknyát visel, amelynek hasitéka — lábfejtől és nem bokától számítva — harminc centiméternél nagyobb, az pénz-bírsággal sújtatik. Hát ez aztán karrier! Ilyen karriert nem futott még meg szoknya, mióta e ruhadarabot a női nem ruházatul elfogadta az elavult, bibliai nevezetességü fügefalevél helyett. Ilyen felfordulást, lármát, veszekedést előszóval és írásban kifejezett dörgedelmet még egyetlen szoknya sem idézett elő. S mindez a harc és küzdelem a nagy és fenéges esztétika és erkölcs nevében folyik.

Hát ez már sok! A női öltözködés nagyon komoly és nagyon tudós és nagyon öreg, uraim — legyen teljesen a nők dolga s mi férfiak ne azon a cimen, hogy az esztétikát és az erkölcsöt akarjuk megvédeni. Mert esztétikai szempontból — de tisztán esztétikai szempontból — a hasított szoknya szebb az eddigiek-nél, mert sejtetni, sőt itt-ott látni engedi a női test nem utolsó szépségét, a formás lábat és bokát. Erkölcsi szempontból pedig maga ez a viselet — higyjék el — nem veszedelmes. Nagyon gyenge lábón áll az az erkölcs, amelyet a hasított elejü szoknya megingat. Hiszen a báltermekben már századok óta meztelen vállal s csak alig fedett kebellet jelennek meg nőink s mégis senkinek sem jutott eszébe ez ellen küzdeni, mert hiszen esztétikus és úgy vélem nem is erkölcstelen. Ha tehát prédikálnak nagy jó

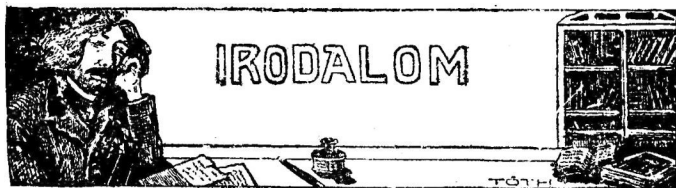
haza: — ime, a nyomorunk ilyen nagy, az akaratumk ilyen erős, a vérünk ilyen fiatal! — Bizonyára, mikor belevágtak a testükbe, nem jajgattak és nem ájultoztak, bizonyára hősi erővel vigyáztak, hogy az arcuk se ránduljon meg a kintól és komoran és nyugodtan és elszántan néztek egymás szemébe a hulló vér fölött... Amit tettek, az életért tették, az életért és a tudásért... Derék, erős legények ezek a bolondos sárgák... Hősök, — nem a vérmámoros csatamezők, hanem a dolgos, az értékes élet és a szürke nyomoruság, szürke hősei... A kormányuk jól tenné, ha vigyázna rájuk, megjelölné őket és nagy dolgokat bizna a kezükre valaha. Mert e csonka kezek erős, nagyratertett, igaz kezek... Ezek meg tudják fogni majd annak idején a nagy eszméket, mint most a baltát és a kinjuk, a vérük árán is el kell következnie annak, amit az élet parancsol és a nagy célok megkívánnak...

*

(!) **A Belvárosi Takarékpénztár** a múlt év végén fuzionálni akart. Most, hogy a héten megjelent a mérlege és zárószámadása, önkénytelenül vetődik fel a kérdés, hogy vajjon miért akarta odadobni önállóságát, mikor egész szépen megáll a maga lábán *Würzburger* Mór ügyvezető igazgató vezetése alatt s általános megelégedésre működhetik a debreczeni pénzpiacon.

*

Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-úton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telefon-telep 10—46.)

A tündérlaki lányok.

— Heltai Jenő novelláskönyve. —

A romantikus író mindig a történeten, a mesén keresztül eleveníti meg hőseit, akiknek levegője, az élethez való joga és feltétele a mese. Ha átlépik ennek kereteit, — miután nincsenek önmagukért kiformalva, mint a realista alakjai, — meghalnak.

Heltai Jenő romantikus író, az ötletes és elegáns mesélők ritka fajtájából. Invenciózus, közvetlen, üde és amint husz esztendő óta adják egymás tollára a kritikusok a kényelmes jelzőt minden új könyve nyomán: bájos. Igen, különösen bájos, de azonfelül még értékesebb tulajdonságok is nyilatkoznak meg írásaiban, amiknek elhallgatását nem lehet jelzőkkel pótolni. Talán nem tévedünk, ha Heltai művészetének lényegét abban a viszonylatban keressük, amely a valóság és az író stilizáló kedve között áll fenn s amelynek eredményeként, mint egységes világszemlélet, sajátos egyéni humora jelentkezik. Ez a humor, amelyben a szatira kesernyész ízének még csak nyomát sem leljük, sokkal több a puszta mosolygásnál, vagy legalább is utja a mosolyig mélyebbről jön, mint ahogy azt az anekdotázóknál megszoktuk. Ez az ősi

derü, ősi harmonia, ami a legtökéletesebb fölényt biztosítja az írónak és épp annyira független a valóság kedvező vagy kedvezőtlen hatásaitól, amennyire például egy lírikus költő mollra hangolt skálája önmagában tetelezi föl kritériumait. Miután pedig az élet, a valóság minden erősebb lírai érzésnek szabad csapongása elé korlátokat állít, vagy legalább is akadályokkal nehezíti meg szuverén érvényesülését, a költő elnéz a valóság fölött és a stilizáló művészethez met nekül, amelynek törvényeit maga állapítja meg. Ezért olyan fontos a romantikus író értékei között első sorban a mese, a kompozíció, a kerek és eleven történet, amely nemcsak az író elgondolt világának alakjait teszi élőkké, hanem egyszersmind biztos képet is ad ennek a világnak egész berendezéséről és kiépítéséről. Heltai Jenőnek majd minden novellája elárulja az öntudatos művészt, a látszólag legprimitívebb dolgai legjobban. Meséje mindig téren és időn kívül pereg le, ha oda is írja az utca nevét és a pontos dátumot, alakjainak modellálására pedig döntő befolyást csak a mese gyakorolhat. A legtisztább, dekoratív művészet az övé, amely a valóság kötött és véges formáit fantáziában oldja meg. Mosolyogni akar ésmindenkor megtalálja a helyzetet, ami furcsaságával okot ad a mosolygásra, ha a karrikaturáig kell is elmennie.

A *Tündérlaki lányok* nem minden novellája egyforma értékű ugyan, de valamennyi magán viseli az író eredetiségének bélyegét és Heltai Jenő márkája a legértékesebbek és legbecsültebbek közül való. Szerencsés író, aki művészetének legőszintébb és lebecsültebb értékeivel tudott népszerű lenni: humorával és kifogyhatatlan mesélő kedvével. Legszebben érvényesül mind a kettő azokban a novelláiban, amelyek már a szimbolum kristályos tökéletességeivel hatnak. Viszont ott, ahol a mesélőt pillanatnyi fáradtság lepi meg, ahol a történet karikája nem zárul össze, alig kapunk valamivel többet pár szellemes megjegyzésnél. De ez csak elvétve fordul elő Heltainál és könnyen megbocsátható annak az írónak, aki nemcsak termékeny, de termékenységének tulnyomó részével mindig az igazi értékek megismerése nyomán fakadó örömet váltja ki belőlünk.

Maupassant: Horla. Maupassant-t méltán nevezik a francia irodalomtörténet-írók az utolsó klasszikus elbeszélőnek. Egyszerűen, póz nélkül meséli a legérdekfeszítőbb történeteket. Elemzés nélkül világít bele az emberi lélek legsötétebb mélységeibe, romantikus floszkulusok nélkül hatja meg szívünket, csal szemünkbe könnyeket. Minden, amit az életben lát: mesévé alakul elméjében és az első benyomás közvetlenségével veti papírosra. Azért hatnak novellái úgy, mintha valamely esemény szemtanuja minden tendencia és minden irodalmi mesterkélttség nélkül mondaná el, amit látott. Ott, ahol más csak szürkeséget lát: ő a legcsodásabb színekre figyel meg, ott, ahol más csak az unalom egyhangu zümmögését hallja, őt megható, vagy megrázó melódiák ragadják magukkal. Az a kötet, melyet most az *Athenaeum Könyvtár* ad ki a világhírű

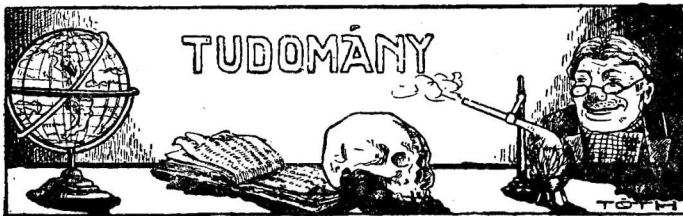
szerzőtől, elbeszéléseinek legjavát foglalja magában. A *Horla* oly mesterien írja le a megörülésnek szimtomáit, hogy a legkiválóbb pszichiáterek is csodálattal adóztak ennek a remekműnek. A többi elbeszélés Maupassant-nak minden kavilítását a legklasszikusabb példában tünteti fel. Kecességét, könnyedségét, nyelvének finomságát, szerkezetének tökéletességét és mély humorát, amely a régi francia mesterekre emlékeztet. A kötet fordítói: dr. Kelen Ferenc és dr. Siklóssy József elsőrangú munkát végeztek. Maupassant stílusának és nyelvének minden szépségét feltüntetik és előadásának közvetlenségét is megtartják. A kötet borítékklapját Basch Árpád művészi illusztrációja díszíti. Ára 1 korona 90 fillér.

Színházi hét. Egy irodalmi s művészi szempontokból nagyon kevés értékű, inkább rémdráma került bemutatásra a héten: a *Mandarin*. Etnografiai kitanítások nem valók a színpadra s az is unalmassá válik végül, ha folytonosan két ember folytat eszmecserét a színpadon. Az egész eseményt lehetett volna játszani egyetlen felvonásban. Az előadás sem tudott megbirkózni a darab lehetetlen feladataival, bár első sorban Halassy Mariska és még Fehér Gyula és Kassay Károly erősen igyekeztek nemcsak ébren tartani a közönség figyelmét, de elismerésre méltót is nyújtani.

*

Czakó Gyula, a debreceni színház főrendezője a múlt héten mutatkozott be a debreceni közönségnek mint színész. Nagyon kellemesen lepett pedig meg bennünket intellektualis készségeivel, pompás rutinjával az Ezredes címszerepében s egyetlen fellépése után megállapíthatjuk, hogy minden ízében művészember.

Az akaratról.

A Debreceni Szemle számára írta UJFALUSSY AMADIL.

(Folytatás.)

„Mindeddig inkább más fajok nemesítésével törődött az ember, mint magával” — jegyzi meg Ribot. Pedig hát ugyancsak kívánatos volna a kellemes együttélés céljából is, hogy tökéletesedni igyekezzünk s nemcsak magunk, hanem felebarátaink

javára is éppen úgy munkálkodjunk, egymást mindenben támogassuk, segítsük. Ne mindég csak az a fejedelmeskedő „én” legyen az első. Tanuljunk lemondani mások javára. Küzdjük le rossz hajlamainkat. Ne csak a természetet akarjuk lenyügözni, ne csak hegyeket döntsünk, sziklát furjunk, rakoncátlan folyót megrendszabályozunk, hanem zabolázzuk meg tulajdon indulatainkat is mérnöki számítással.

Ha a jelen nemzedék eltökélné magában, hogy csakis a jót követi s utódai is hasonlóképpen viselkednének, a negyedik nemzedék már alighanem egészen átalakult lenne és csakis az erény útján haladt szülőktől, öröklött a jóra hajlammal, fejlesztett akarral, a magasabb értelemben vett szocializmus eszményi államának létesítésére kellőképpen megérett.

Az emberiség teljes átváltozása sajnos csak utópia azonban. Nem akar az ember akarni, igazán nemesedni. Nagyon is nagy szerepet juttat elhatározásaiban a külső behatásoknak és a vele született káros szenvedelmeknek. Elvitázhatatlan, hogy ez ugyan nehéz bilincs, de mégis meglazítható. Nem kellene engedni, hogy megfogja az elhatározást, az akaratnak kellene dicsőségesen diadalmaskodni.

Kényelmes volna mindent, amit helytelenül cselekedünk annak tulajdonítani, hogy belső rugók leküzdhetetlen erővel indították rá, meg hogy úgy volt megírva a sors könyvében, nem tehetünk róla. Ha ezt mindenki szabadon vallaná, a legundokabb bünt tisztán a predestinációnak kellene betudunk, öröklött tulajdonságok leküzdhetetlen következményének tekintenünk. De akkor vajmi hamar a legalacsonyabb állathoz válnék hasonlóvá az ember, sötét vétkes züllött tanyája lenne földünk.

Az eseményekkel nem rendelkezhetünk, ezt, vagy azt a csapást nem háríthatjuk el magunkról, részben foglyok vagyunk hát, de a bűnön többé-kevésbé uralkodhatunk, követhetjük a jót erős iparkodással.

(Vége.)

Nemtudomka.

Kemenes	— —	Kassay Károly.
Kemenesné	— —	Váradyné
Gábor	— —	Oláh Gyula.
Galambosné	— —	Kassayné.
Ponty	— —	Rónai Imre.
Pontyné	— —	Halassyné.
Piki gróf	— —	Vándory.
Mici	— —	Borbély Lili.
Nemtudomka	— —	Nagy Áranka.
Lencsés	— —	Szalay Gyula.
Berci	— —	Váradny Marci.
Pista	— —	Kormos Ferenc.
Muki	— —	Nagy Imre.
Blätterbauer	— —	Arday.
Józsi	— —	Juhász.

I. Kemenes Gábor a gazdag budai háziúr fia, az Orfeum-kávéházba vetődik barátjaival. A társaság összetalálkozik Veronkával, a kis virágárús leánnyal, akiről seukisem tudja, hogy kicsoda és honnan jött. Nemtudomkának hívják a kisleányt az ismerősei. Gábornak nagyon megtetszik a leány. De megérkezik az előkelő Piki és szeparéba rendeli Nemtudomkát. Botrány keletkezik.

II. Nemtudomka születésnapját ünnepli. Gábor és Nemtudomka szerelmesen suttognak a holdfényes udvaron. De rajtuk üt a háziúr, aki a fiával egy gazdag leányt akar elvétetni. Dühében kitusítja Veronkát a házból.

III. A fiúk nagy hangversenyt rendeznek, melvre mikor a díszes szereplő megérkezik, akkor látják, hogy Veronka az, akitől három év alatt illusztris énekesnő lett. Tejes a boldog-ág: Gábor otthagyja a gazdag pártit és nőül veszi Veronkát, Lencsés pedig Micit veszi feleségül.

Cyrano.

Cyrano — — — —	Pethes Imre
Cristián — — — —	Nagy Sándor
Gris gróf — — — —	Fehér Gyula
Ragenau — — — —	Madas István
Carbou de Castel Jaloux	Kassay Károly
Roxan — — — —	Halassy Mariska
Mater Margarite — —	Uty Gizella
Decenna — — — —	Halassyné

Cyrano, a nagy költő csunya, nagy orru legény. Azt hiszi nem szerethetik s vele senki sem lehet boldog. Szereti Roxánt, de azért Cristián barátjának nyeri meg. Cyrano párbajozik s mikor halálkölik, akkor tudja meg Roxán, hogy Cristiánt Gyranó tanította ki s hogy ő Cristiánban tulajdonképen Cyranót szerette.

II. Rákóczi F. fogsága.

Zrinyi Ilona — — —	Uty Gizella
II. Rákóczi Ferenc —	Nagy Sándor
Károly, hess. fejedelem	Rónai Imre
Amália leánya — — —	Halassy Mariska
Kolonits érsek — — —	Madas István
Languevall kap. — — —	Sz. Nagy Imre
Lehmann G. — — — —	Vándory Géza
Olivér öccse — — — —	Bányay Irén
Pátér Kntélus — — —	Kassay Károly
Gróf Beresényi M. — —	Fehér Gy.

Rákóczi Ferencet a jezsuiták nevelik, hogy elfojtsák hazaszeretét. Sem anyja, sem Beresényi nem ismernek rá, úgy elnémetesedett. Pedig ez csak álarc, mert Rákóczi igenis szereti Magyarországot. El is fogják, mikor kiderül, hogy a francia királlyal levelezésben áll. Börtönéből Amália fejedelemnő, szerelmese szabadítja ki. Rákóczit a magyar nemzet fejedelemmé kiáltja ki.

A kis király.

A király — — — — —	Oláh
Lincoln, tábornagy — —	Rónai
Montbrison, admirális —	Váradai
Ezredes — — — — —	Madas
Testőrkapitány — — — —	Kormos
Rendőrfőnök — — — — —	Szalai
Lancelot, hadnagy — — —	Sz. Nagy I.
Montoga, operaénekesnő —	Nagy Aranka
Cascara, hercegnő — — —	
Huck — — — — —	Kassay
Zozó, táncosnő — — — —	Borbély Lili
Altiszt — — — — —	Arday

I. A fiatal király elragadtatással érkezik az operából. Montogát a híres énekesnőt látta ott, akinek szépsége annyira elbűvölte, hogy azonnal vacsorára hívta a palotába. Montoga, akinek apja szabadságharcban esett el, bosszút akar állni a királyon és virágbokrétaiba rejtett pokolgéppel merényletet tervez ellene, de a király kedvessége és ifjúsága úgy meghatja, hogy lemond tervéről.

II. A király mulat Szerelmének és kedvteléseinek él. Montoga tudja, hogy a forradalmárok ezen az éjszakán kiáltják ki a köztársaságot. Félta a király életét. A király kénytelen aláírni a trónról való lemondás okmányát és indul a hajóra, mely örökre eltávolítja hazájából.

III. A király idegenben él, megtudja, hogy Montoga csak azért akarta elszöktetni a forradalom elől, mert az életét féltette. Boldog szerelében egyesül a király Montogával.

Gyurkovits leányok.

Radványi, ezredes	Fehér Gyula.
Horkay Feri	Nagy Sándor.
Sándorffi	Vándori.
Gida	Bérczi.
Semessey	Rónai.
Kemény Tóni	Kormos F.
özv. Gyurkovitsné	Uty Gizella.
Mici	Bányay Irén.
Katalin	Halassy M.
Sári	Szentiványi G.
Ella	Payer Margit.
Terka	Javor Giza.
Liza	Horváth M.
Klári	Arday I.

Gyurkovitsnének 7 leánya van. A ház barátja Horkay Feri úgy intézi a dolgot, hogy mindenik férjhez jusson, de végül ő sem tud menekülni a házasság jármától s Micit, aki a részére kiszemelt selypítő professzort elugratja magától, feleségül veszi.

1688—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 1912. V. 2917—1. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Lakatos István részére debreczeni lakosoktól 500 korona tőke (a fizetett összegek betudásával) ennek 1912. év május hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 77 korona 50 fillér perköltség erejéig 1912. évi július hó 29-én bíróilag lefoglalt és 1200 koronára becsült sertések, tehén és egyéb ingóságok **1914 évi március hó 21-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Kösülszeg határában 27. szám alatti tanyán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltaték részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi október hó 7-én.

Oláh Géza, bir. kik.

416—1914. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. biróságnak 1911. V. 1120—10. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Fischer Jenő részére debreczeni lakostól a fizetett összeg betudásával 455 korona tőke, ennek 1910. évi június hó 24. napjától számítandó 5%-os kamatai és az eddig összesen 326 korona 36 fillér perköltség erejéig 1911. évi május hó 30-án bíróilag felülfoglalt és 2840 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1914. évi március hó 20-án, délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Hunyadi-u. 24. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltaték részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1914 február hó 13-án.

Oláh Géza, bir. kik.

HUNGÁRIA

Általános Biztosító R.-társaság.

Központi székhely: **Budapest, VII. Károly-körut 3.**

Részvénytőke **6 millió korona.** Biztonsági alapok 1913. év végén közel **23 millió korona.** 00000

Debreczeni vezérügynökség Piac-u. 38.

***** TELEFON 816. *****

KARTEKEN KIVÜL előnyös díjak és feltételek mellett köt: élet, tűz, haláleset, szavatosság, betöréses lopás elleni, üveg-, jég- és állatbiztosításokat. 00000.00000

Vezérképviselő: GERÉBY PÁL.

Ügynököket és tizletszerzőket Hajdu- és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

Werner Sándor uridivat üzlete megnyilt!

DEBRECZENBEN, Hungária-kávéház mellett.

Szolid, szabott árak!

Piac-u. 55.

Állandó nagy raktár: bel- és külföldi divatos kalapokban, kitűnő minőségű fehérműekben, valamint szebbnél szebb nyak-kendő-ujdonságok és minden más férfidivatcikk nagy választékban.

SCHMIDT S.

ZONGORA-, HANGSZERKÉSZÍTŐ ÉS RAKTÁROS
DEBRECZEN, PIAC-U. 73.

Nagy választék mindenféle hangszerekben!!

Felvágott száraz tűzifa

ooo minden mennyiségben ooo

Horváth János gőzfűrészében

Hulladékfa . . . 100 klg. 1.80 kor.

Kötegesfa . . . 100 klg. 2.— kor.

Felvágott dorongfa 100 klg. 2.20 kor.

Telefon rendelésre házhoz szállítom. oooooo Telefonszám 131.

Meghívó

a Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság

III. évi rendes közgyűlésére,

melyet **f. évi március hó 25-én délután 4 órakor, saját helyiségében, Piac-utca 51. szám alatt** tart meg és amelyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 1913 évről.
2. A mérleg és zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
4. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1914 február hó 9-én.

Az igazgatóság.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Ne tessék elfogadni Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.
Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.